

ВИЛЕНСКІЙ ВЪСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

37.

KURYER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 11-го Мая. — 1848 — Wilno. WTOREK, 11-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Мая.

Въ *Journal de St. Pétersbourg* напечатано: „Въ Воскресеніе, 25-го Апрѣля, Е. С. Князь Михаилъ Обреновичъ, бывшій владѣтель Сербіи, выѣзжающій нынѣ въ Вѣну, имѣлъ честь откланиваться Ихъ Величества Государю Императору и Государынѣ Императрицѣ.“

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 27-го Апрѣля, состоящій по Кавалеріи Генераль-Лейтенантъ *Кусовниковъ*, назначенъ Комендантомъ города Вильно. — Виленскій Комендантъ, Генераль-Лейтенантъ *Есаковъ* 1-й, уволенъ отъ службы, съ мундиромъ и полнымъ пенсіономъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Морскому Вѣдомству, 11-го Апрѣля, Исправляющій должность Флота Генераль-Интенданта, Генераль-Лейтенантъ *Богдановичъ*, переименованъ въ Вице-Адмирала, съ утвержденіемъ въ сей должности.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 6-го Апрѣля, Его Свѣтлость Принцъ Георгій Ольденбургскій зачисленъ Прапорщикомъ Лейбъ-Гвардіи въ Преображенскій Полкъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 11 Апрѣля, произведенъ, за отличіе по службѣ, изъ Действительныхъ Статскихъ — въ Тайные Совѣтники, Директоръ Медицинскаго Департамента, Докторъ Медицины и Хирургіи *Пеликанъ*.

Вильна.

Въ минувшую Субботу, 8 Мая, въ 10 часовъ по утру, въ кладбищенской бернардинской часовнѣ совершено было освященіе надгробнаго памятника, устроеннаго Докторомъ Медицины *И. Юндзилломъ*, на могилѣ Профессора Вилен. Универ., Ксендза Станислава *Юндзилла*, распространителя естественныхъ наукъ въ здѣшнемъ краѣ, и основателя Виленскаго Ботаническаго Сада.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 5-go Maja.

W *Journal de St. Pétersbourg* czytamy: W Niedzielę, 25-go kwietnia. J. O. Xiążę Michał Obrenowicz, były Władca Serbii, przed odjazdem do Wiednia, miał zaszczyt być z pożegnaniem u NAJJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA, CESARZA JEJÓ MOŚCI i CESARZOWEJ JEJ MOŚCI.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, d. 27 Kwietnia, zostający w Jeździe, Jenerał-Porucznik *Kusownikow*, mianowany Komendantem m. Wilna. — Wileński Komendant, Jenerał-Porucznik *Esa-kow* 1, uwolniony ze służby z mundurem i całą pensją.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Morskim, 11-go Kwietnia, pełniący obowiązki Jenerał-Intendentu Floty, Jenerał-Porucznik *Bohdanowicz*, otrzymał zmianę stopnia na Wice-Admirała, z zatwierdzeniem w tychże obowiązkach.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, 6-go Kwietnia, J. O. Xiążę Jerzy Oldenburgski zaliczony został do Chorążych Półku Preobrażńskiego Lejb-Gwardyi.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, o urzędnikach cywilnych, z d. 11 Kwietnia, awansowany został, za odznaczenie się w służbie, z Rzeczywistego Radcy Stanu na Radcę Tajnego, Dyrektor Departamentu Medycznego, Dóktor Medycyny i Chirurgii *Pelikan*.

WILNO.

W przeszłą Sobotę, d. 8 Maja, o godzinie 10-ój z rana, w kaplicy OO. Bernardynów, na cmentarzu, odbyło się poświęcenie pomnika granitowego, wystawionego staraniem Doktora Medycyny *J. Jundzitta*, na grobie ś. p. Profссора h. Uniw. Wileń. X. Stanisława *Jundzitta*, rozkrzewiciela nauk przyrodzonych w tutejszym kraju i założyciela Ogrodu Botanicznego w Wilnie.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я .

Берлинъ, 7 Мая.

О занятіи небольшой крѣпости Фридеричія, въ здѣшнихъ газетахъ напечатано слѣдующее: „3 го Мая получено было извѣстіе о выступленіи датскихъ войскъ изъ крѣпости Фридеричія; посему генераль-лейтенантъ князь Радзивилль въ ту же ночь занялъ сію крѣпость, и на другой день перенесъ туда главную свою квартиру. Сегодня, въ полдень, слышна была сильная канонада подъ Спогоэ; тамъ сражались двѣ Датскія канонерскія шлюпки съ Прусскою артиллеріею и однимъ баталіономъ пѣхоты, разставленнымъ для прикрытія этого мѣста высадки. Съ нашей стороны убитъ одинъ канонеръ, но непріятель понесъ значительный уронъ. Жители Датчане не скрываютъ вражды своей къ намъ, но полагаются на подчиненность Пруссакаго войска.

— 26-го Апрѣля прибыло сюда, по желѣзной дорогѣ, много польскихъ выходцевъ изъ Кракова, но здѣшнія полицейскія власти не позволили имъ здѣсь остаться, и отправили ихъ дальше въ Магдебургъ; ихъ доставить во Францію, на прежнее ихъ мѣстопробываніе.

— Здѣшніе типографы вознамѣрились выучить дѣла набирать буквы, что давно уже заведено во Франціи, преимущественно въ типографіи Дидота, а также и въ Англіи.

Бреславль, 26 Апрѣля.

Для воспрепятствованія вторженію польскихъ выходцевъ въ Краковъ и Галицію, чрезъ Пруссію, оберъ-президентъ нашей провинціи, Пиндербъ, объявилъ, что Австрія расположила войска вдоль Прусской границы и поручила пограничнымъ начальствамъ не впускать въ свои предѣлы ни одного политическаго выходца, который не можетъ засвидѣтельствовать надлежащимъ образомъ, что онъ австрійскій подданный.

Познань, 5 Мая.

Сегодня обнародовали здѣсь слѣдующую прокламацію генерала Коломба и оберъ-президента Бейерманна:

„Спокойствіе и благо провинціи, которыя намъ вѣрены и которыя мы должны сохранить, не могли быть обеспечены являемымъ нами дониндѣ снисхожденіемъ. Не желая подвергать себя тяжелой отвѣтственности, мы не можемъ допускать настоящаго положенія дѣлъ и не должны равнодушно смотрѣть долге на происки отдѣльныхъ лицъ, если не хотимъ подвергать опасности многихъ.

„Это заставляетъ насъ привести снова въ дѣйствіе кабинетное повелѣніе отъ 7 Марта 1846 года, слѣдующаго содержанія.

1) Кто отнынѣ захваченъ будетъ съ оружіемъ въ рукахъ на самой дѣлѣ, при атакѣ или сопротивленіи вооруженной силѣ, начальству или ея уполномоченнымъ, а также при возбужденіи нашихъ подданныхъ къ мятежу, или при раздаваніи съ этою цѣлю оружія, будетъ предаваемъ военному суду, назначаемому на всякій случай командующимъ генераломъ, который (т. е. судъ) подъ предѣлительствомъ штабъ-офицера долженъ состоять: изъ 3 капитановъ, 3 поручиковъ, 3 подпоручиковъ и 1 аудитора, и приговариваемъ къ смерти; приговоръ тотчасъ будетъ приводимъ въ исполненіе, послѣ утвержденія онаго командующимъ генераломъ.

2) Командующему генералу предоставляется право приостановить исполненіе казни, и довести о томъ Королю для дальнѣйшаго рѣшенія.

„Довода объ этомъ до всеобщаго свѣдѣнія, мы надѣемся, что коварный обманъ частныхъ злонамѣренныхъ лицъ, уничтожится предъ благонамѣренностию жителей провинціи, и не поставитъ насъ въ непріятную необходимость исполненія сихъ строгихъ мѣръ.“
Познань, 5 го Мая 1848 года.

Генераль командующій 5-мъ корпусомъ арміи
фонъ Коломбъ.

Оберъ-президентъ фонъ Бейерманнъ.

— Вечеромъ, 2 Мая, генераль Гиршфельдъ, полагая, что мѣстечко Урешенъ не занято инсургентами, двинулся туда, но увидѣвъ съ высотою, на которыхъ стоятъ вѣтряныя мельницы, густыя толпы инсургентовъ, отступилъ; и на пути будучи атакованъ, велѣлъ дѣйствовать по нимъ картечью и гранатами. Кровопролитіе въ рядахъ инсургентовъ было ужасно; они

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y .

Berlin, 7 maja.

Ogłoszono tu następujące doniesienie o zajęciu małej twierdzy Fridericia: „Dnia 3 Maja nadeszła wiadomość o opuszczeniu Fridericii przez wojska Duńskie; natychmiast zaś Jenerał-Porucznik Xiążę Radziwiłł zajął ją w noey, i zaraz nazajutrz przeniósł tamże swą główną kwaterę. Dziś o południu słyszano silną kanonadę pod Snoghoe, gdzie dwie kanonierskie szalupy Duńskie walczyły z artylleryą Pruską i jednym batalionem, rozstawionym nad brzegiem, w celu osłonięcia tego miejsca, przeznaczonego do ładowania. Straciliśmy jednego kanoniera, ale nieprzyjaciel poniósł większe straty. Ludność Duńska nie ta swoich dla nas nieprzyjaznych uczuć, jednakże pokłada ufność w karności wojska Pruskiego.“

— Dnia 26 kwietnia przybyło tu kolejną żelazną wielu emigrantów Polskich z Krakowa, ale tutejsza władza policyjna nie dozwoliła im tu pozostać, i wysłała ich dalej do Magdeburga, skąd mają być odwiezieni do Francji, jako dotychczasowego mieszkania swego.

— Tutejsi właściciele drukarni, postanowili wyuczyć dziewczyzny sztuki zecerńskiej, t. j. układania liter, jak to oddawna jest w użyciu we Francji, szczególnież w zakładzie Didota, oraz w Anglii.

Wrocław, 26 kwietnia.

Dla zapobieżenia wtargnięciu emigrantów Polskich do Krakowa i Galicyi przez Prussy, Ober-Prezydent naszej prowincyi, Pinder, oświadczył, że Austrya postawiła swe wojska wzdłuż Pruskiej granicy, i zaleciła władzom granicznym nie wpuszczać do państwa Austryackiego ani jednego politycznego wychodźca, który nie może złożyć świadectwa, że jest poddany Austryackim.

Poznań, 5 maja.

Dziś ogłoszoną tu została następująca proklamacya Jenerała Colomb i Ober-Prezydenta Beurmann:

„Spokojność i dobro prowincyi, które nam zostały powierzone, i które utrzymać obowiązani jesteśmy, nie mogły być zapewnione względnością jakąśmi dotychczas okazywali. Nie chcąc się zatem na ciężką narażać odpowiedzialność, nie możemy tak dalej pozostawić rzeczy, i nie powinniśmy dłużej patrzeć obojętnie na machinacye pojedynczych osób, jeżeli nie chcemy narażać życia i istnienia wielu.

„Przeto widzimy się spowodowani wprowadzić znowu w wykonanie przepisy rozkazu gabinetowego z d. 7 marca 1846 r., następującej treści:

1) Kto odtąd z bronią w ręku ujęty będzie na gorącym uczynku przy ataku lub oporze przeciw sile zbrojnej, przeciw zwierzchności lub jej delegowanym, również przy podburzaniu naszych poddanych do powstania, lub przy rozdawaniu na ten cel broni; stawiony być ma przed sąd wojenny, wyznaczony za każdą razą przez dowodzącego Jenerała, a złożony pod przewodnictwem Sztabs-oficera, z 3 Kapitanów, 3 Poruczników, 3 Podoficerów i 1 Audytora, i karany będzie śmiercią przez rozstrzelanie, która natychmiast po wydaniu i zatwierdzeniu przez komenderującego Jenerała wyroku, wykonaną będzie.

2) Komenderującemu Jenerałowi służy prawo zawiesić wykonanie wyroku śmierci i odnieść się do dalszego naszego postanowienia.

„Podając to do wiadomości publicznej, spodziewamy się, że podstępne uwodzenie pojedynczych złośliwych ludzi rozbije się o dobry duch ogółu mieszkańców prowincyi, i nie postawi nas w przykrą konieczność wykonania tych surowych przepisów. Poznań 5 maja 1848 r.“

Jenerał dowodzący 5-m korpusie armii, von Colomb.
Ober-Prezydent, von Beurmann.

— Wieczorem d. 2 b. m. podstąpił Jenerał Hirschfeld pod Wrześnię, którą sądził być przez powstańców nie zajęta. Dopiero od wiatraków, na wzgórzach stojących, dostrzegł gęste tłumy powstańców; cofnął się więc, a będąc atakowanym, kazał ciężkim swym działom sypać kartacze i granaty. Działanie ich w szeregach powstańców miało być okropne; stracili 500—600 ludzi. Słychać, że każ-

потеряли отъ пяти до шести сотъ чел.; всѣ дома во Врешенѣ превращены въ лазареты; въ одномъ домѣ лежить 20 чел. дворнягъ, у которыхъ ноги оторваны ядрами. Всѣ польскіе врачи выѣхали отсюда во Врешень. Графиня Рачинская, въ имении своемъ Роголинѣ, учредила большой лазаретъ. Помѣстье Соколово и многіе фольварки близъ Врешена истреблены сегодня вечеромъ огнемъ.

— 3-го Мая посланъ былъ отсюда прусскій пѣхотный отрядъ въ 40 чел. подъ командою поручика Боровскаго и 20 гусаръ подъ командою Гарнیه, въ Гурку, для освобожденія захваченныхъ ландверовъ. Они пробрались между двумя непріятельскими лагерями въ Гурку и Мошинѣ; до Кросна, и тамъ узнали, что земляки ихъ уже освобождены. Человѣкъ 300 инсургентовъ напали на нихъ на обратномъ пути, но потерявъ 5 чел. принуждены были отступить. Въ этомъ сраженіи особенно отличился прусскій солдатъ изъ Евреви.

— Вчера привезенъ сюда изъ Шамотула, въ числѣ плѣнныхъ, извѣстный Мацкевичъ, тяжело раненый; здѣсь же арестовали графа Эдуарда Пеннскаго, предводительствовавшего инсургентами во Врешенѣ. Равномѣрно доставили сюда графа Северина Мельжинскаго, тяжело раненаго, котораго уже считали убитымъ.

— Сюда прибылъ вчера генераль Пфуль, и вступилъ часть войскъ, сражавшихся при Милославѣ.
(С. П. и Г. Е.)

А в с т р і я.

Вѣна, 6 Мая.

Нашъ любимый военный министръ, Занни, оставивъ свою должность и вступилъ въ прежнюю, то есть начальника центральной военной комисіи. Военнымъ министромъ назначенъ фельдцейхмейстеръ и исправляющій должность главнаго инженеръ-директора, графъ Латуръ.

— Бывшій президентъ министерскаго совѣта и министръ иностранныхъ дѣлъ, гр. Фикельмонъ, отставленъ отъ занимаемой имъ должности, и на его мѣсто президентомъ министерскаго совѣта назначенъ министръ внутреннихъ дѣлъ, баронъ Пиллерсдорфъ, а министромъ иностранныхъ дѣлъ баронъ Лобцеллеръ.

— По послѣднимъ извѣстіямъ фельдмаршала графа Радецаго, подписаннымъ 1 го Мая, изъ Вероны, австрійская армія, постоянно атакуемая превосходною непріятельскою силою, послѣ трех-дневныхъ сраженій при Настрено и Санъ Джостино, отступила, 30 числа на лѣвый берегъ Аджи. Хотя съ одной стороны, по сраженію сего отступленія австрійскія войска болѣе сосредоточились на сильнѣйшей чертѣ Аджи, за то съ другой стороны, между веронскимъ и пещіерскимъ гарнизонами сообщеніе почти совершенно прервано войсками непріятеля, расположенными въ Сомма Компанья.

— Изъ донесенія фельдмаршала - лейтенанта, Бар. Зальдена изъ Тридента отъ 1 Мая, мы узнали, что непріятель опять угрожаетъ разнымъ пунктамъ, обезпечивающимъ входъ въ южный Тироль.

— По извѣстіямъ фельдцейхмейстера графа Нугента, подписаннымъ 2 Мая въ Сачидѣ, передовые его посты достигли уже Сонельно; авангардъ командуемой имъ арміи расположился лагеремъ при Сочидѣ.

— Губернаторъ австрійско - иллирійскаго померья, Г. Бальмъ, извѣщаетъ, что по предписанію правительства, Венеція объявлена въ осадномъ положеніи. Австрійская эскадра заняла уже постъ на тамошнихъ водахъ, для содержанія блокады.

— По официальнымъ извѣстіямъ изъ Медиолана, войска сардинскаго Короля двинулись, 30 Апрѣля, къ Веронѣ, а 1 Мая главная квартира ихъ была надъ рѣкою Аджию.

Краковъ, 4 Мая.

Въ Краковской газетѣ, генераль-майоръ Мольтке объявляетъ, что распространившіеся слухи, объ угрожающей якобы опасности имуществамъ и лицамъ, совершенно неосновательны, и что лица разсѣивающія вѣсти о приближеніи крестьянъ, будутъ подвергаемы ответственности.

— Вместо раненаго генераль-лейтенанта Кастиліоне назначенъ командующимъ войсками въ городѣ Краковѣ генераль-лейтенантъ гр. Шлыкъ де Бассано.

dy dom we Wrześni jest lazaretem; w jednym z nich leży 20 szlachty, którym obie nogi kule urwały. Wszyscy Polscy lekarze wyjechali ztąd do Wrześni. Hrabina Raczynska urządziła wielki lazaret w dobrach swych Rogalinie. Dobra Sokolowo i kilka folwarków pod Wrześnią spłonęły dziś wieczorem.

— Dnia 3 maja, w celu uwolnienia ujętych w Górcach landwerów, wysłano ztąd oddział 40 ludzi piechoty, pod Porucznikiem Borowskim i 29 huzarów pod Porucznikiem Garnier. Oddziały te posunęły się aż do Krośna, pomiędzy dwa obozy powstańcze pod Gorką i Moszynem, gdzie otrzymały wiadomość, że landwerzy ci zostali już uwolnieni. W odwrócenie napadnięte zostały przez około 300 kosynierów w Gureczynie, którzy po zaciętej obronie, z utratą 5 ludzi w zabitych miejsce to opuścili. W tej potyczce odznaczył się szczególnie jeden żydowski żołnierz.

— Wczoraj przywieziono tu do więzienia z Szamotuł znanego Mackiewicza, ciężko раненого, i dwóch innych burzycieli. Tu zaś uwięziono Hr. Edwarda Poninskiego, jako dowódcę powstania we Wrześni. Także dostawiono tu Hr. Seweryna Mielżyńskiego, ciężko раненого, którego już miano za poległego.

— Jenerał Pfuell przybył tu wczoraj; także część wojska, która walczyła pod Miłosławiem, wróciła do Poznania.
(P. P. i G. C.)

А в с т р і я.

Вієна, 6 мая.

Нашъ популярный Minister войны, Zanini, зложилъ добровольно ten urząd i занялъ давнишнюю посаду jako Naczelnik centralnej Kommissji wojskowej. Ministrem войны мianowany został stary Hr. Latour, Feldeceigmeister i zastępca Jeneralnego Dyrektora inżynieryi.

— Dotychczasowy Prezes Rady Ministrów i Minister spraw zagranicznych, Hr. Fiequelmont, został z urzędu swego złożony, a w jego miejsce Prezesem Rady мianowany Bar. Pillersdorf, Minister spraw wewnętrznych, Ministrem zaś spraw zagranicznych, Baron Lobzeltern.

— Według ostatnich raportów Feldmarszałka Hr. Ra-deckiego, datowanych z Werony d. 1 maja, armia austriacka, atakowana ciągle przez przeważającą się nieprzyjacielską, po trzydniowych bitwach pod Pastrengo i San Giustina, cofnęła się d. 30 kwietnia na lewy brzeg Adygi. Lubo z jednej strony przez to cofnięcie się na mocniejszą linię Adygi, wojska austriackie bardziej się skoncentrowały, jednakże z drugiej, załoga nasza w Weronie została tak dobrze jak odcięta od załogi Peschierzy, przez nieprzyjaciela stojącego w Somma Compagna.

— Z raportu Feldmarszałka-Porucznika Bar. Walden, z Trydentu, z d. 1 maja, dowiadujemy się, że nieprzyjaciel zagraża znowu różnym przystępom do południowego Tyrolu.

— Według doniesienia Feldeceigmeistra, Hr. Nugent, z d. 2 maja, datowanego w Sacile, przednia straż jego posunęła się aż do Conegliano; czoło zaś armii zajęło obóz pod Sacile.

— Gubernator Austriacko - Iliryskiego pobrzeża, P. Balm, zawiadamia, że z rozkazu rządu, Wenecya postawioną została w stanie blokady. Eskadra austriacka zajęła już stanowisko na wodach tamtejszych, dla utrzymania blokady.

— Według urzędowych wiadomości z Medyolanu, wojska Króla Sardynijskiego posunęły się d. 30 kwietnia pod Weronę, a d. 1 maja główna jego kwatera miała stanąć nad rzeką Adygą.

Краковъ, 4 мая.

Генерал - Major Moltke обвѣщаетъ в Газетѣ Краковской, że pogłoski, jakoby grozić miało niebezpieczeństwo osobom i własności są zupełnie fałszywe; oświadczą oraz, że osoby, rozsiewające wieści o zbliżaniu się wieśniaków, pociągane będą do policyjnej odpowiedzialności.

— W miejsce zranionego Jenerał-Porucznika Castiglione, obejmie dowództwo w Krakowie Jenerał-Porucznik Hr. Schlyk de Bassano.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 4 Мая.

Вчера вечеромъ, около 10 часовъ, собралось до 300 членовъ національнаго собранія, для выбора временнаго президента и секретарей. Г. Оди де Шюйраво избранъ президентомъ, по старшинству лѣтъ, а шесть младшихъ, по лѣтамъ, членовъ, секретарями. Сегодня, при благопріятной погодѣ, происходило открытіе засѣданій національнаго собранія. Съ самаго утра, линійныя войска и національная гвардія разставлены были шеренгами по улицамъ, ведущимъ къ зданію прежней палаты депутатовъ, гдѣ, на дворѣ, построена новая зала засѣданій. Зданіе это поражаетъ огромностію размѣровъ и напоминаетъ зданіе Лондонской нижней палаты. Члены національнаго собранія собрались около 11 часовъ; на галлереяхъ всѣ мѣста были заняты, и многіе цѣлую ночь провели подъ открытымъ небомъ, чтобы имѣть выгодное мѣсто. Въ половинѣ перваго, члены временнаго правительства вышли изъ квартиры г-на Кремье, для открытія засѣданій. Кортѣжъ шель слѣдующимъ порядкомъ: отрядъ конной національной гвардіи, члены правительства по трое въ рядъ, генералы и генеральный штабъ. Какъ только члены прибыли на дворъ палаты, гвардія и войска отдали честь, а изъ орудій отдѣланъ былъ 21 выстрѣлъ. Представители народа, по приглашенію церемоніймейстеровъ, помѣстились на приготовленныхъ для нихъ скамьяхъ; президентъ занялъ свое кресла, а члены правительства сѣли противъ президента. Г. Оди де Шюйраво объявилъ, что засѣданіе открыто, а президентъ временнаго правительства г-нъ Дюпонъ де Леръ, произнесъ слѣдующую рѣчь: „Сотраждане представители народа! Временное правленіе благоговѣетъ предъ народомъ и торжественно изъявляетъ свое уваженіе верховной власти, которою вы облечены. Избранные народомъ! привѣтствуемъ васъ въ сей великой столицѣ, въ которой присутствіе ваше возбуждаетъ ожиданія благоденствія и надежды, кои безъ сомнѣнія сбудутся. Верховная власть народа въ вашихъ рукахъ; вы утвердите учрежденія наши на обширныхъ началахъ демократическаго правленія и дадите Франціи уставъ, соответственный ея нуждамъ—уставъ республиканскій. (Рукоплесканія). По изданіи того политическаго устава; коимъ введены будутъ въ наше отечествѣ прочныя учрежденія, вы обще съ нами займетесь направленіемъ всевозможнаго и полезнаго вліянія правительства на соотношенія, внушающія необходимость труда во всѣхъ гражданахъ, кои должны руководствоваться священными началами правосудія и братолобія. Пришло наконецъ время; въ которое временное правительство обязано передать вамъ неограниченную власть, предоставленную ему революціею. Не нужно увѣрять васъ, что власть сія была для насъ бременемъ, среди критическихъ обстоятельствъ, окружавшихъ насъ на пройденномъ уже пути. Вѣрные нашему долгу и личному убѣжденію, мы не колебались провозгласить республику, вызванную Февральскими событіями; и нынѣ встречаемъ мы національное собраніе сроднымъ намъ возгласомъ: „Да здравствуетъ республика!“ Восклиданіе сіе повторяемо было съ восторгомъ, при кликахъ: „Да здравствуетъ народное правительство!“ до тѣхъ поръ, пока г-нъ Дюпонъ не сошелъ съ каедръ. Поэтъ Беранже тутъ же радушно обнялъ его. Кромѣ сихъ восклицаній, раздавалось также многократно: „да здравствуетъ Ламартинъ!“ Послѣ произнесенной президентомъ рѣчи, собравшіеся представители пошли въ свой отдѣленія разсматривать полномочія избранныхъ членовъ, и возвратясь часу въ четвертомъ, слушали донесенія о разныхъ выборахъ. По разсмотрѣніи списковъ сенскаго департамента, г-нъ Берже прочиталъ проектъ прокламаціи, въ которой отъ имени парижскихъ представителей требовалъ утвержденія республиканскаго правленія. Нѣкоторые члены сильно подкрѣпляли это предложеніе; послѣ чего собравшіеся восклицали: „да здравствуетъ республика.“ Между тѣмъ вошелъ въ палату начальствующій парижскою національною гвардіею, генералъ Курте, и отъ имени народа просилъ членовъ правленія и національнаго собранія, чтобы они въ залѣ провозгласили республику. При общемъ одобреніи все собраніе, подъ предводительствомъ членовъ правительства, вышло изъ залы и у входа въ оную провозгласило одну нераздѣльную французскую республику. Общій восторгъ трудно описать; при громѣ орудій, звукахъ трубъ и барабановъ, раздавались восклицанія несметнаго числа народа; всѣ обнимали другъ друга. Вдругъ раздалась между народомъ

FRANCOYA.

Paryż, 4 maja.

Wczoraj, wieczorem o godzinie 10-tėj, zebrało się przeszło 300 członków Zgromadzenia Narodowego, w celu wybrania tymczasowego Prezesa i Sekretarzy. P. Audry de Puyraveau, jako najstarszy wiekiem, uznany został Prezesem, a sześciu najmłodszych członków, Sekretarzami. Dzisiaj zaś, przy najpiękniejszej pogodzie, odbyło się otwarcie posiedzeń Zgromadzenia Narodowego. Już od samego rana gwardya narodowa i wojska liniowe zajęły szpalierem wszystkie ulice, wiodące do pałacu dawniejszej Izby Deputowanych, gdzie na dziedzińcu zbudowana została nowa sala obrad. Gmach ten uderza swoim olbrzymim rozmiarem i przypomina nowo-wybudowaną Izbę Niższą w Londynie. Członkowie Zgromadzenia Narodowego zaczęli się zbierać około godziny 11 ej; na galeryach wszystkie miejsca były zajęte: wiele bowiem osób, chcących wcześniej na nie się dostać, przepędziło całą noc pod gołym niebem. O godzinie poł do 1-ej, członkowie Rządu tymczasowego wyszli z mieszkania P. Cremieux, w celu udania się do Izby. Orszak postępował następującym porządkiem: oddział gwardyi narodowej konnej; członkowie Rządu po trzech w jednym rządzie; Jenerałowie i sztab Jeneralny. Skoro członkowie Rządu przybyli na dziedzińiec Izby, gwardye i wojska sprezentowały brań, a 21 wystrzałów z dział zwiastowały ich obecność. Reprezentanci narodu, wezwani przez mistrzów obrzędów, zasiadli na ławki; Prezes zajął swe krzesło a członkowie Rządu przygotowane dla nich miejsca naprzeciw krzesła Prezesa. P. Audry de Puyraveau ogłosił rozpoczęcie obrad, a Prezes Rządu tymczasowego, P. Dupont de l' Eure, zagaił je następującą mową: „Obywatele Reprezentanci! Rząd tymczasowy skłania się przed narodem, i składa najuroczystszy hołd najwyższej władzy, którą opatrzeni jesteście. Wybrani ludu, bądźcie pozdrowieni w tój wielkiej stolicy, gdzie obecność wasza budzi uczucia szczęścia i nadziei, uczucia, które nie będą zawiedzione. Najwyższa władza narodowa spoczywa w waszych rękach; macie oprzeć nasze urządzenia na obszernych podstawach demokracji, i nadać Francyi ustawę, jedynie dla niej stosowną, to-jest, ustawę republikaniską (Okłaski). Po uchwaleniu tego wielkiego prawa politycznego, nadającego krajowi silne urządzenie, łącznie z nani zajmiecie się, obywatele Reprezentanci; skierowaniem całego i dobroczynnego wpływu rządu na stosunki, utwierdzające potrzebę pracy we wszystkich obywatelach, którzy za główną podstawę powinni mieć święte prawo sprawiedliwości i braterstwa. Nadeszła nakoniec chwila, w której Rząd tymczasowy złożyć ma w wasze ręce nieograniczoną władzę, jaką mu rewolucya nadała. Wiecie, azali ta dyktatura była dla nas czem innem, jak moralnem brzemieniem, wśród ciężkich okoliczności, otaczających nas na już przybytėj drodze. Wierni naszemu źródłu i osobistemu przeświadczeniu, nie wahaliśmy się ogłosić Rzeczpospolitą, jako owoc wypadków lutowych. Teraz zaś, uświęcamy prace Zgromadzenia Narodowego okrzykiem, który ciągle jednocyć nas powinien: „Niech żyje Rzeczpospolita!“ Okrzyk ten powtarzano z zapalem, łącznie z okrzykiem: „Niech żyje rząd narodowy!“ pokąd P. Dupont nie zeszedł z mównicy; przy której od poety Beranger najczulėj uściśniony został. Oprócz pomienionych okrzyków słyszano także powielokrotnie „Niech żyje Lamartine!“ Po mowie Prezesa rządu, Reprezentanci udali się do swoich biur, w celu odbycia rugów, skąd powrócili około godziny czwartej, i wysłuchali raportów o różnych wyborach. Po odbytych rugach departamentu Sekwany, P. Berger odczytał projekt odezwy do narodu, w którym, w imieniu Reprezentantów Paryża żądał, aby Rzeczpospolita, jako niezmienny kształt rządu uznana została. Ku członków silnie popierało to zdanie; poczem całe Zgromadzenie wykrzyknęło: „Niech żyje Rzeczpospolita!“ Tymczasem wszedł do Izby Jen. Courtais, dowódzca Paryżkiej gwardyi narodowej, i imieniem ludu prosił Rząd i Reprezentantów, iżby raczyli wyjść do przysionka i stamtąd ogłosić Rzeczpospolitą. Śród powszechnych okłasków ruszono z sali; Zgromadzenie całe, pod przewodnictwem członków Rządu, zajęło miejsce pod wystawą i tam ogłosiło Rzeczpospolitą jedną i niepodzielną. Zapal doszedł do najwyższego stopnia; wśród huków dział, odgłosu trąb i bębnow, rozlegały się okrzyki nieprzeliczonej ludności; wszyscy się uściśkali nawzajem. Nagle zabrzmiały pomiędzy ludem okrzyki: „niech przyjdzie wojsko liniowe! niech przyniosą chorągwie wojska liniowego!“ To wołanie powtarzało się tak długo, aż nakoniec Jenerał Courtais, zszedłszy ze wschodów, kazał przynieść z koszar kilka chorągwi, każdą przy licznėj eskorcie żołnierzy. Tu powtórzyły się okrzyki, przy huku dział z domu Inwalidów i na Polach Elizejskich, w ciągu któ-

восклицания: „пусть придут либийские войска! пусть принесут знамя на либийских войска!“ Эти восклицания продолжались до тех пор, пока наконец генерал Суртуа спустившись с лестницы, не велел принести из казарм несколько этих знамен, из которых каждое сопровождалось многочасовым отрядом либийских войска. При этом возобновились восклицания, при громе пушечных выстрелов из инвалидного дома и на близлежащих полях, в продолжение которых временное правительство, в сопровождении членов национального собрания возвратилось в залу заседаний. — После этого общего движения, не было уже и мысли о дальнейших занятиях собрания, и тотчас в начале 7 часа заседание было закрыто. При открытии заседания находилось налицо 620 членов, уже 300 полномочий поверены.

Торжество это не было нарушено никакими беспорядками, исключая только того, что в залу вошли несколько офицеров национальной гвардии при шашках, но, и те, по приглашению губернатора г-на Шаторено, немедленно вышли. Представители не были в установленных временным правительством мундирях, но в обыкновенном платье, даже, как бы умышленно, мало кто был в блонде и жакетах.

— Новая зала для национального собрания имеет в длину 39, а в ширину 21 метр; она образует продолговатый четвеугольник, окруженный с той стороны где стоит стол президента. Вокруг залы, в десять рядов разставлены скамьи с поручнями; посреди них находится довольно обширное место для прохода. Над скамьями возвышаются галереи, а над ними окна. Галереи разделены на отделения, из коих одно предоставлено для дипломатического корпуса, а другое для stenографов.

— Г-н Ламартин заболел во время заседания, и вышел из залы. Говорят, что он страдает лихорадкою, и что заболел на пути с Вандомской площади во дворец национального собрания.

— Г. Ламартин избран в десяти местях членом национального собрания. Общее число полученных им голосов простирается до 3,550,210.

— Г. Тьер, неудержавшийся в городах Э и Марсели, старается быть избранным в город Руан, вместо Г. Ламартина.

— В город Руан восстановлено совершенное спокойствие.

— Декретом временного правления, напечатанным в *Moniteur de l'Armée*, призваны к оружию резервы от 1842 до 1846 года, числом 99,360 чел. Нынешний состав армии заключает в себя 377,000 чел.; конскрипция 1847 года простирается до 70,000. Всего 546,360 чел.

— В Министры сообщают, что португальский посланник уведомил Г. Ламартина о полученном от своего двора предписании, сохранить дружественные сношения с французскою республикою.

А н г л и я.

Лондон 2 Мая.

Вдовствующая Королева Аделаида приехала в столицу и остановилась в своем дворце Малбороузъ.

— В министерств иностранных дел происходил вчера совет министров.

— Вчера, после праздника Пасхи, снова открыты заседания парламента. В нижней палате, в особом тайном комитет, было совещание о государственном бюджете, и слушали вторичное чтение билля об иностранцах. Сегодня, по причине малого числа собравшихся членов, не было заседания.

— Из Александрии получено известие о болезни Мегмеда-Али, неподалеку никакой надежды на выздоровление. (См. Египет).

— В одном из журналов сообщают: „Все Европейские страны представляют теперь нечто необычайное и исключительное: неожиданные события сделались так обыкновенными, что не возбуждают почти ни какого изумления. Однако же вряд ли можно найти в какой либо части света такое не обыкновенное, странное и в высшей степени печальное зрелище, как в Ирландии. Там уже несколько месяцев, цѣлая нація занимается только приготовлениями к бою; она больше рѣшительно ничего не делает: она оставила все, торговлю, работу, промышленность, учение, увеселения, чтобы покупать или изготовлять оружие и обучаться ружью. Две армии сто-

рых Рząd tymczasowy, w towarzystwie członków Zgromadzenia wrócił do sali posiedzeń. Przy ogólném wzruszeniu umysłów, nie było już mowy o dalszych czynnościach Zgromadzenia, i zaraz po godzinie 6 posiedzenie zamknięte zostało. Przy zagajeniu obrad znajdowało się 620 członków sprawdzono zaś pełnomocnictwa 300.

Cała ta uroczystość odbyła się bez najmniejszego zamieszania; prócz, że do Izby weszło było kilku oficerów gwardji narodowej przy szpadach, który wszakże, na wezwanie Gubernatora, P. Chateau-Renaud, natychmiast ustąpili. Uważano że Reprezentanci nie mieli mundurów, przez Rząd tymczasowy przepisanych, tylko zwycajne fraki; nawet, jakby są przekor, bardzo mało znajdowało się osób w białych kamizelkach.

— Nowa sala Zgromadzenia Narodowego, na 39 metrów długa a 27 szeroka, twardy podłużny czworokąt, i za kąt głona jest tylko z tej strony, gdzie się znajduje biuro i rezes. Ławki z poręczami otaczają ją w dziesięć rzędów; w środku znajduje się dosyć obszernie miejsce do przejścia. Nad ławkami wzniesione są galerye, a nad temi są okna, które dostatecznie oświetlają salę. Galerye są podzielone na oddziały; z tych jeden przeznaczony jest dla Ciąła Dyplomatycznego, a drugi dla stenografów.

— P. Lamartine zastał podczas posiedzenia i wyszedł przed obroczeniem obrad; mówi, że cierpi na febrę, i że zaszkodził mu pochód o placu Vendome do pałacu Zgromadzenia Narodowego.

— P. Lamartine obrany jest z dziesięciu miejsc na członka Zgromadzenia Narodowego. Ogólną liczbę otrzymanych przez niego głosów, obliczają na 3,550,210.

— P. Thiers, który nie utrzymał się ani w Aix ani w Marsylii, stara się o wybór w Rouen, w miejsce P. Lamartine.

— W Rouen już jest zupełnie przywrócona spokojuć.

— Dekretem Rządu tymczasowego, ogłoszonym w *Moniteur de l'Armée*, powołane zostały do broni rezerwy z lat 1842 do 1846, w liczbie 99,360 ludzi. Obecny skład armii zawiera w sobie 377,000; zaciąg z roku 1847 dochodzi do 70,000. Ogólna zatem liczba wojska wynosi 546,360 ludzi.

— Minister donosi, że Posel Portugalski zawiadomił P. Lamartine, iż od dworu swego otrzymał upoważnienie do utrzymywania przyjacielskich stosunków z Rzeczpospolitą Francuzką.

ANGLIA.

Londyn, 2 maja.

Królowa Adelaida zjechała do tutejszej stolicy i zajęła zwykłe swe mieszkanie w Malbroug-house.

— Wczoraj odbywała się kilkogodzinna narada gabinetowa w ministerstwie spraw zagranicznych.

— Parlament rozpoczął wczoraj swe posiedzenia, po feryach Wielkanocnych. Izba Niższa naradzała się w wydziale tajnym nad budżetem i wysłuchała powtórnego odczytania bilu o cudzoziemcach. Dzisiaj, dla zbyt małej liczby członków, nie było posiedzenia.

— Otrzymaliśmy z Alexandryi wiadomość, że Mehmed-Ali tak mocno zachorował, iż się co-chwila spodziewają jego śmierci. (Ob. Egipt).

— W jednym z dzienników czytamy: „Wszystkie kraje Europy okazują obecnie coś niezwykłego i wyłączonego; niespodziewane wypadki stały się tak pospolitemi, że już nie obudzają żadnego prawie zadziwienia. Jednakże wątpimy, azali można w jakiegokolwiek części świata ujrzeć tak niezwycajne, dziwne, a oraz smutne widowisko, jak w Irlandyi. Tam już od kilku miesięcy cały naród zajmuje się tylko przygotowaniem do walki, i niczem się więcéj nie trudni; odbięł wszystkiego, handlu, robót, przemysłu, nauki, zabaw, jedynie aby skupować i przygotowywać broń i uczyć się władać orężem. Dwie armie stoją w obec siebie; jedna wraskliwa, swarliwa, czyniąca demonstracye na ulicach i codziennie ćwicząca się

ять одна предъ другою: одна шумная, сварливая, выказывающаяся на улицахъ и каждый день обучающаяся въ клубахъ употребленію карабина; другая спокойная и молчаливая, готовая къ сопротивленію и укрѣпляющаяся въ казармахъ и въ публичныхъ зданіяхъ. Каждый день вызовы ожесточаются и становятся болѣе оскорбительными, ненависть непримирима; каждый день печатныя статьи возжигаютъ сердца жителей; каждый день ожидаютъ страшнаго взрыва, и не смотря на то, столкновение, повидимому неизбежное, еще не произошло. Эти тысячи чловѣкъ, бѣгающихъ, какъ помѣшанные, съ факелами посреди разсыпаннаго пороха, не взорвавъ еще ничего, представляютъ одно изъ самыхъ изумительныхъ зрѣлищъ, какое можно встрѣтить. (С. П.)

Г Е Р М А Н І Я .

Франкфуртъ на Майнѣ, 1 Мая.

Во Франкфуртъ обнародованъ проектъ германскаго государственнаго уложенія, представленный собранію союза, 26-го Апрѣля, семнадцатью избранными депутатами. Сообщаемъ главные пункты проекта: недостатокъ единства былъ причиною внутренняго упадка Германіи и вѣшняго ея безсилія; по сей причинѣ отнынѣ будетъ введено уложеніе, основанное на національномъ единствѣ. Владѣнія, принадлежащія къ прежнему германскому союзу, съ присоединеніемъ вновь принятыхъ въ составъ его прусскихъ провинцій и герцогства Шлезвига, составляютъ отнынѣ одно государство. Самостоятельность отдѣльных германскихъ владѣній не отмѣняется, но ограничивается. На попеченіи государственной власти будутъ находиться: представительство Германіи въ чужихъ краяхъ, заключеніе договоровъ и всѣ дипломатическія сношенія; право рѣшенія о войнѣ и мирѣ; армія; крѣпости; военный флотъ и военныя гавани; общія таможенная система; почты; водяныя сообщенія, желѣзныя дороги и телеграфы; выдача патентовъ на изобрѣтенія; законодательство по части публичнаго и частныхъ правъ съ цѣлью упроченія единства Германіи; судопроизводство; распоряженіе всѣми таможенными и почтовыми доходами. Государственная власть заключается въ государственномъ главѣ и въ государственномъ сеймѣ. Разныя отрасли ея управляются особыми государственными начальствами, въ главѣ которыхъ находятся государственные министры; судопроизводство возлагается на государственное судилище. Достоинство государственнаго главы (германскаго Императора) есть наследственное. Императоръ пребываетъ во Франкфуртъ на Майнѣ. Ему принадлежитъ исполнительная власть въ Имперіи. Особа Императора неприкосновенна, и онъ не подверженъ отвѣтственности. Сеймъ состоитъ изъ верхней и нижней палаты. Верхняя палата заключаетъ въ себѣ не болѣе 200 членовъ; въ ней засѣдаютъ: владѣтельные принцы, имѣющіе право замѣщать себя довѣрною особою; представители каждаго изъ четырехъ вольныхъ городовъ, государственные совѣтники, избираемые германскими владѣніями изъ заслуженныхъ особъ, не моложе сорока лѣтъ отъ рожденія, на 12 лѣтъ, такъ что каждыя четыре года смѣняется третья часть; и того 161. Нижняя палата состоитъ изъ представителей народа, избираемыхъ на шесть лѣтъ, каждыя два года смѣняется третья часть. Каждыя 100,000 душъ посылаютъ одного представителя. Всѣ совершеннолѣтніе граждане суть избиратели; избранъ можетъ быть гражданинъ не моложе тридцати лѣтъ. Сеймъ собирается однажды, ежегодно, во Франкфуртъ на Майнѣ. Засѣданія бываютъ публичныя. Государственное судилище состоитъ изъ 21 члена; одна третья часть ихъ назначается Императоромъ, другая верхнею палатою а остальная нижнею палатою, на всю жизнь. Государственные судьи не могутъ занимать другой должности или быть членами сейма. Судъ засѣдаетъ въ Шюрбергѣ; засѣданія его происходятъ публично. Германскій народъ пользуется слѣдующими правами: народнымъ представительствомъ; гласностью собраній чиновъ; городскимъ положеніемъ; независимостью судовъ, неотрѣшимостью судей, гласнымъ и словеснымъ судопроизводствомъ съ судами присяжныхъ въ уголовныхъ дѣлахъ и политическихъ процессахъ; равенствомъ правъ во всѣхъ сословіяхъ; общемою гражданскою защитою; неограниченнымъ правомъ подавать прошенія и жалобы; свободною тисненія съ наказаніемъ злоупотребленія

въ клубахъ въ роженіи Ironia; другая спокойна и милосерда, готова до опору и оккупя а се въ козарачъ и въ гмачахъ публичныхъ. Codzien ton odezъ staje się ostrzejszym i gwałtowniejszym, nienawidę e.raz zawziętszą; codzien drukowane artykuły podlegają serca mieszkańców; codzien oczekują okropnego wybuchu, a mimo to wszystko, starcie się, jak się zdaje, nieuciłronne, dotąd jeszcze nie nastąpiło. Owe tysiące ludzi biegających, nakształt szaleńców, z pochodniami wśród rozsypanego prochu, nie zapaliwszy dotąd niczego, przedstawiają najdziwniejsze widowisko, jakie można gdziekolwiek i kiedykolwiek napotkać.

(P. P.)

Н І Е М С У .

Frankfurt nad Menem, 1 maja.

Ogłoszony tu został projekt Konstytucyi dla Niemiec, podany Sejmowi Związkiowemu 26 kwietnia, przez siedmnaściu zaufanych deputowanych. Przytaczamy tutaj głównejsze jego artykuły: „Brak jedności był przyczyną wewnętrznego upadku Niemiec, jako też zewnętrznej ich słabości; przetoż odtąd wprowadzoną zostanie Konstytucya, oparta na narodowej jedności. Kraje, które przedtém do Związku Niemieckiego należały, z załączeniem nowo przyjętych do jego składu Pruskich prowincyi i Xięstwa Szlezwiku, składają odtąd jedno państwo. Samodzielność krajów Niemieckich nie znosi się, ale się ogranicza. Do najwyższej władzy cesarstwa należą: Reprezentacya Niemiec w obcych krajach; zawieranie traktatów i wszystkie dyplomatyczne stosunki; prawo stanowienia o wojnie i pokoju; wojsko; twierdze; wojenna flota i porty wojenne; ogólny systemat celi; poczty; komunikacya wodna, drogi żelazne i telegrafy; wydawanie patentów na wynalazki; prawodawstwo we względzie prawa publicznego i praw cywilnych, w celu ustalenia jedności Niemiec; process sądowy; zarząd celnych i pocztowych dochodów.— Władza cesarstwa zawiera się w Naczelniku cesarstwa i w Sejmie. Różne jej wydziały należą do osobnych władz cesarstwa, na czele których znajdują się Ministrowie; sądownictwo porucza się sądowi cesarstwa. Godność Naczelnika cesarstwa (Cesarza Niemieckiego) jest dziedziczną. Cesarz mieszka we Frankfurcie nad Menem. Do niego należy władza wykonawcza w Cesarstwie. Osoba Cesarza nietykalna i nie podlega odpowiedzialności — Sejm składa się z Wyższej i Niższej Izby. Izba Wyższa zamyka w sobie nie więcej jak 200 członków, w niej zasiadają: Xiążęta panujący, którzy mają prawo posyłać na miejsce swoim zaufane osoby; Reprezentanci kaźdego ze czterech miast wolnych; Radcy cesarstwa (Reichsräthe) wybierani przez kraje Niemieckie z liczby osób zasłużonych, nie młodszy nad 40 lat wieku, na lat 12, tak jednak, iż co cztery lata wystąpi z Izby część trzecia; ogólna ich liczba wynosić ma 161. Izba Niższa składa się z Reprezentantów ludu, wybieranych na sześć lat; co rok zmienia się część trzecia. Kaźde 100,000 ludności posyła jednego Reprezentanta. Wszyscy pełnoletni obywatele są wyborcami; obranym może być obywatel nie młodszy nad 30 lat wieku. Sejm zgromadza się raz, co rok, we Frankfurcie nad Menem. Posiedzenia będą publiczne.— Sąd Cesarstwa składa się z 21 członków, jedna trzecia część ich mianuje się przez Cesarza, druga przez Izbę Wyższą, a trzecia przez Izbę Niższą, dożywotnie. Sędziowie cesarstwa nie mogą sprawować innego obowiązku, ani też być członkami Sejmu. Sąd zasiada w Nymberdze; posiedzenia jego będą publiczne.— Lud Niemiecki posiada prawa następujące: Reprezentacya narodowa; głośność zgromadzeń Stanów; ustawę municypalną; niezawisłość sądów; głośne i ustne sądownictwo, z sądami przysięgłych w sprawach kryminalnych i politycznych; równość praw dla wszystkich stanów; ogólna cywilna obrona; nieograniczone prawo podawania prośb i skarg; wolność druku, z karaniem nadużyć nieinaczęj jak za wyrokiem sądu przysięgłych; nietykalność korrespondencyi; wolność osobista; prawo dowolnego pobytu w cesarstwie; prawo przesiedlania się; wolność zatrudnień i oświaty; wolność wyznań i t. d. — Cesarz skła a przysięgę na zachowanie Konstytucyi państwa; podobnież Ministrowie, urzędnicy i wojsko.

по суду присяжных; неприкосновенностью писем; личною свободою; правом произвольнаго мѣстопробыванія въ Имперіи; правомъ переселенія; свободою знаній и образованія; свободою Вѣроисповѣданія, и т. п. Императоръ приноситъ присягу въ соблюденіи государственнаго уложенія, равно какъ и министры, чиновники и армія.

— На сегодняшнемъ (14-мъ) засѣданіи союзнаго сейма, председательствующій посоль (австрійскій) прочелъ письмо французскаго министра иностр. дѣлъ, уполномочивающее Г. Савуа къ оффиціальному подерживанію добраго согласія къ германскимъ союзомъ. Затѣмъ Королевско-Прусскій посланникъ предложилъ проектъ о принятіи къ германскому союзу города и крепости Познани, вмѣстѣ со смежнымъ округомъ.

— Сегодня происходило первое засѣданіе германскаго національнаго собранія (парламента) въ императорской залѣ. Изъ разныхъ странъ собралось уже 18 членовъ; старшій изъ нихъ по лѣтамъ вступилъ въ управленіе сегодняшними преніями. Посль повѣрли доверенностей, присутствовавшіе согласились на слѣдующіе пункты: извѣстить комитетъ 50-ти о началѣ засѣданія національнаго собранія; для вторичнаго засѣданія собраться 4 числа, и непрібывшихъ еще депутатовъ пригласить къ ускоренію ихъ прибытія. Такимъ образомъ, предварительныя засѣданія парламента открыты, хотя онъ окончательно составится, вѣроятно, не ранѣе 8 Мая.

— Сегодня происходило здѣсь погребеніе убитаго генерала Гагерна.

— Изъ Бригау отъ 28 Апрѣля сообщаютъ: Виртембергскія войска встрѣтились вчера съ отрядомъ инсургентовъ при Тодтнау, у которыхъ отбили двѣ пушки и много оружія.

ГРЕЦІЯ.

20 го Марта, Король назначилъ новое министерство которое составлено слѣдующимъ образомъ: Г-нъ Кондуріоти президентъ совѣта и морской министръ; Г-нъ Хрестенитесъ, — министръ внутреннихъ дѣлъ, Христакопуло — финансовъ; Д. Мансоласъ — иностранный дѣлъ; А. Мавромихали — духовныхъ дѣлъ и народнаго просвѣщенія; генералъ Родіусъ, — военный министръ; Г. Кириаку отказался отъ министерства юстиціи, которое ему было предложено.

— По случаю національнаго праздника 25-го Марта ст. ст., Король издалъ всепрощеніе въ пользу лицъ, участвовавшихъ въ преступленіяхъ, совершенныхъ въ 1847, во время выборовъ, въ разныхъ мѣстахъ Королевства. Сверхъ того Король предоставляетъ себѣ рѣшить дѣло вице-коменданта Навпакта, маіора Бозцанти, и генераловъ Гризиотти и Гриваса.

— Въ *Morning-Herald* напечатано письмо изъ Аѳинъ, безъ числа, и въ этомъ письмѣ сообщаютъ слѣдующее: „Со времени провозглашенія французской республики, англійская партія хотѣла устранить Короля и назначить на его мѣсто Маврокордата президентомъ, подъ протекторствомъ Англии. Хотѣли побудить молодыхъ людей потребовать, чтобы Король перемѣнилъ Вѣру, чтобы мятежники были прощены, но этотъ проектъ не удался, и агенты партіи собрали только осмнадцать участниковъ. Тогда рѣшено было произвести движеніе въ день національнаго праздника; послылись самыя странныя слухи: говорили, что Король будетъ въ опасности при выходѣ изъ церкви, что нападутъ на дворецъ, и проч. Нѣтъ сомнѣнія, что ожидали чего-то, потому что наканунѣ національнаго праздника Г-нъ Маврокордато и Метакса тайно уѣхали — Дипломатическій корпусъ рѣшился сопровождать Короля въ церковь. Король былъ принятъ съ восторгомъ. Кричали: да здравствуетъ Король! Королева проследилась отъ умиленія, и крики возобновились. Вечеромъ, членовъ пятнадцать молодыхъ людей ходили по улицамъ, восклицая: „да здравствуетъ Франція! да здравствуетъ національная гвардія! Жандармы пригласили ихъ замолчать. Они не слушали: тогда по нимъ выстрѣлили, и они разсыпались. Такъ кончилось это странное движеніе.“ (С. П.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 10 Апрѣля.

Событія, совершившіяся во Франціи и Германіи, произвели на здѣшнюю столицу глубокое впечатлѣніе. Происходили многія кабинетныя совѣщанія,

— На сегодняшнемъ (14-мъ) посѣденіи Sejmu Związkowego, Poseł przydujący (Аустрыяскій) оdczytał pismo francuzkiego Ministra spraw zagranicznych, upoważniająca P. Savoye do utrzymywania urzędownie d. brych stosunków ze Związkiem Niemieckim. Następnie Frólewsko-Pruski Poseł wnesił o przyjęcie do Związku Niemieckiego miasta i twierdzy Poznania, wraz z pogranicznym okregiem, dla połączenia z resztą krajów Niemieckich.

— Dziś odbyło się pierwsze posiedzenie Niemieckiego Zgromadzenia Narodowego (Parlamentu) w sali Cesarzkiej. Z różnych krajów zebrało się dopiero 18 członków, z których najstarszy wiekiem objął kierunek dzisiejszych rozpraw. Zgodzono się na następujące punkta: aby Komitet 50-ciu zawiadomić o rozpoczęciu posiedzeń Zgromadzenia Narodowego; aby na powtórne posiedzenie zebrać się d. 4, i aby nieprzybyłych jeszcze Deputowanych wezwać do śpiesznego przybycia. Tym sposobem, przygotowane posiedzenia Parlamentu można już uważać za otwarte, chociaż skład jego ostateczny nie zgromadzi się pierwój jak d. 18 maja.

— Dziś odbył się tu pogrzeb poległego pod Kaudern Jenerala Gagern.

— Z Brisgau piszą pod d. 28 kwietnia, iż wojsko Wirtembergskie spotkało się wczoraj z oddziałem powstańców pod Todtnau, którym zabrano dwa działa i wiele ręcznej broni.

ГРЕСЫА.

Дня 20 марта. Король мianował nowy gabinet, który składają następane osoby: P. Kondurioti, Prezes Rady i Minister marynarki; PP. Chrestenites — Minister spraw wewnętrznych; Christakopulo — skarbu; Mansolas — spraw zagranicznych; Mavromichali — spraw duchownych i narodowego oświecienia; Jeneral Rodius — Minister wojny; Kirinku nie przyjął ofiarowanego sobie wydziału sprawiedliwości.

— Z powodu narodowej uroczystości 25 marca v. s., Król ogłosił amnestyę dla osób, które miały udział w wykroczeniach popełnionych w roku 1847, podczas wyborów, w różnych miejscach Królestwa. Nadto Król waruje sobie na potem ułaskawienie Wice-Komendanta Naupakty, Majora Bozaiti, tudzież Jeneralów Griziottisa i Grivasa.

— W *Morning-Herald* umieszczono list z Aten, bez daty, w którym piszą co następuje: „Od czasu ogłoszenia Rzeczypospolitej Francuzkiej, stronnictwo angielskie chciało usunąć Króla i postawić na jego miejsce P. Mavrokordata, z tytułem Prezydenta, pod protekcją Anglii. Obok tego chcieli pobudzić młodych ludzi, aby się domagali, iżby Król zmienił wiarę, i aby buntownicy zostali ułaskawieni; atoli projekt ten nie udał się zupełnie, tak, iż ajenci rzeczonoego stronnictwa zaledwie mogli znaleźć osmnastu spółników. Naówczas postanowiono było wykonać poruszenie w dniu narodowej uroczystości: krążyły najdziwaczniejsze pogłoski, że Król będzie w niebezpieczeństwie przy wyjściu z kościoła, że uderzą na pałac, i t. d. Niema wątpliwości, że czegoś podobnego oczekiwano, gdyż wilią rzeczonyj uroczystości PP. Mavrokordato i Metaxa tajemnie wyjechali z Aten. — Korpus dyplomatyczny postanowił towarzyszyć Królowi do kościoła. Król został powitany z zapalem. W. lano: niech żyje Król! Królowa załala się łzami z rozczulenia, i okrzyki się powtórzyły. Wieczorem, około piętnastu młodych ludzi chodziło po ulicach wdając: niech żyje Francya! niech żyją Włochy! niech żyje gwardya narodowa! Zandarmowie kazali im milczeć; gdy zaś nie usłuchali, dali do nich ognia; poczem wicher zyciele natychmiast się rozbiegli. Tak się zakończyło to szczegolne poruszenie.“ (P. P.)

ТУРСЫА.

Konstantynopol, 10 kwietnia.

Wypadki zaszły we Francyi i Niemczech, sprawiły głębokie wrażenie w tutejszej stolicy. Odbyło się kilkanaście narad gabinetowych, na których postanowiono zachować

на которыхъ было рѣшено наблюдать нейтралитетъ, но въ то же время приготовиться ко всякъмъ случайностямъ. Независимо отъ регулярной арміи, состоящей уже изъ 150.000 чел., будутъ призваны къ службѣ, на всемъ пространствѣ имперіи, снаги, въ числѣ 300,000 чел., такъ-что число всѣхъ ратниковъ будетъ простираться почти до полумилліона. Извѣстія, полученныя изъ Вѣны, еще болѣе усилили дѣятельность Порты. Великій ви прѣ посѣщаетъ дворецъ очень часто. На прошлой недѣлѣ, Сераскиръ и Капудан-Паша были призваны вмѣстѣ къ Султану и долго оставались у него на конференціи. Всѣ офицеры, находившіеся въ отпуску, получили приказаніе явиться въ свои корпуса. Необыкновенная дѣятельность господствуетъ въ арсеналахъ, равно какъ въ отдѣленіяхъ морскаго и военнаго минн терства. Флотъ усиленно вооружается, и уже одинъ ливійскій корабль, два фрегата, одна корветта и четыре брига вышли въ Босфоръ, чтобъ стать тамъ на якорѣ. По всѣмъ областямъ разсланы офицеры и врачи, для рекрутскаго набора.

— Въ письмахъ изъ Константинополя, отъ 5 Апрѣля, сообщаютъ, что тамъ открыли слѣды реакціонернаго заговора; въ слѣдствіе этого нѣсколько улемовъ лишились головы. По случаю опасеній касательно положенія Сербіи, туда были посланы войска. (P. И.)

М о л д а в і я.

Бухарестъ, 12 Апрѣля.

Мы избавились отъ насильственнаго переворота, но опасность еще не устранена, и огонь тлѣетъ подъ пепломъ. Здѣсь открыли заговоръ бояръ перваго разряда, которыхъ главною цѣлью было сверженіе нынѣшнихъ министровъ. Въ слѣдствіе этого господствуютъ здѣсь большія опасенія: всѣ запасаются порохомъ и свинцомъ, и многіе перевозятъ свое имущество въ дома иностранныхъ консульствъ.

Яссы, 12 Апрѣля.

Въ продолженіе нѣсколькихъ дней спокойствіе въ Яссахъ едва не было нарушено. Нѣсколько молодыхъ людей, взволнованныхъ событіями во Франціи, забыли свой долгъ въ отношеніи къ правительству. Предусмотрительность и рѣшительныя мѣры послѣдняго спасли Яссы отъ несчастія. Въ прокламаціи Молдавскаго господара, отъ 10-го Апрѣля, возвѣщаютъ, что наиболее виновные уже арестованы. Господарь благодаритъ, въ заключеніе, жителей Яссъ за ихъ любовь и довѣріе къ нему. (С. П.)

Е г и п е т ь.

Александрія, 9 Апрѣля.

2-го числа с. м. прибылъ сюда обратно изъ Неаполя Ибрагимъ Паша, на англійскомъ пароходѣ *Odin*; на другой день прѣхалъ также вице-король, на французскомъ пароходѣ *Alexander*. Несмѣтная толпа народа собрана была на берегу, гдѣ вышла на сушу вице-король, но скоро радость превратилась въ тревогу, когда убѣдились, что умственные способности дотога оставили старца, что спустя нѣсколько минутъ послѣ разговора съ кѣмъ либо, онъ совершенно забывалъ объ этомъ; здоровье его весьма слабо, а силы очевидно исчезли. И здоровье Ибрагима Паши неудовлетворительно. При такомъ состояніи ума, вице-король не можетъ уже руководствовать правительствомъ.

— Вчера происходилъ большой семейный совѣтъ, въ которомъ участвовало также нѣсколько вельможъ; этотъ совѣтъ опредѣлилъ назначить Регенцію, состоящую изъ Ибрагима, Саида и Абаса-Паши, а также нѣсколькихъ другихъ сановниковъ; всѣ правительственныя дѣйствія будутъ производимы по прежнему, а всѣ официалныя постановленія будутъ издаваемы отъ имени Мегмеда-Али.

нейтралнось, але oraz przygotować się na wszelkie wypadki. Niezawiedle od wojska regularnego, składającego się już ze 150,000 ludzi, zostali powołani do broni, na całym obszarze państwa. Spahowie, t. j. jazda nieregularna, w liczbie 300,000 ludzi, tak, że ilość wszystkich żołnierzy wynosić będzie prawie pół miliona. Wiadomości otrzymane z Wiednia, zwiększyły jeszcze czynność Porty. Wielki Wezyr nader często odwiedza pała Cesarski. Ze zszłego tygodnia Seraskier i Kapudan-Basza byli razem wezwani do Sultana, i narada trwała czas długi. Wszyscy oficerowie, na urlopie zostający, otrzymali rozkaz wrócenia do swoich корпусов. Niezwykły ruch panuje w arsenalach, jako też w wydziałach marynarki i wojny. Flota śpiesząca się uzbraja, i już jeden okręt liniowy, dwie fregaty, jedna korweta i cztery брига weszły do Bosforu i tam stać będą na kotwicy. Do wszystkich prowincyi wysłani zostali oficerowie i lekarze dla rekruckich наборовъ.

— W listach z Konstantynopola pod d. 5 kwietnia zawiadamiają, że tam odkryto ślady spisku reakcyjnego; w skutek czego kilku Ulemów utraciło głowy. Z powodu obawy wynikającej z położenia Serbii, zostały tam wysłane oddziały wojska. (R. I.)

MULTANY I WOŁOSZCZYŻNA.

Bukarest, 12 kwietnia.

Unikneliśmy gwałtownej rewolucyi; ale ni-bezpieczeństwo jeszcze nie minęło, i ogień tleje pod popiołem. Odkryto tutaj spisek Bojarów pierwszego rzędu, których głównym celem było obalenie teraźniejszego gabinetu. W skutek tego panuje tu wielka chwila: wszyscy się opatrują w proch i dół, a wielu przewozi swoje mienie do domów zagranicznych Konsulów.

Jassy, 12 kwietnia.

Przez kilka dni miasto nasze zagrożone było co chwila wybuchem niespokojności. Pewna liczba młodych ludzi, zapalonych wypadkami we Francyi, zapomnieli swych powinności względem Rządu. Przeważność i stanowcze środki Rządu uchroniły Jassy od nieszczęścia. W odezwie Multańskiego Hospodara, z d. 10 kwietnia, ogłoszono, iż najwinniejsi już są aresztowani. Hospodar dziękuje w niej zarazem mieszkańcom Jassy, za ich miłość i zaufanie ku niemu. (P. P.)

Е Г И П Т.

Alexandrya, 9 kwietnia.

Dnia 2 b. m. powrócił tu z Neapolu Ibrahim-Basza na angielskiej fregacie parowej *Odin*; nazajutrz przybył także Wice-Król, na parostatku francuzkim *Alexander*. Nieliczone tłumy ludu zebrane były na brzegu, gdzie Wice-Król na ląd wysiadł, ale wnet zamieniła się radość w trwogę, gdy się przekonano, że władze umysłowe starca tego tak dalece go odstąpiły, iż w kilka chwil po rozmowie z kim, już sobie tego nie przypominając; zdrowie jego jest także bardzo słabe, a siły znikły widocznie. I zdrowie Ibrahima-Baszy nie jest zaspokajające. Przy takim stanie umysłu, Wice-Król nie może już przewodniczyć rządowi.

— Wezoraj odbyła się wielka rada familijna, na którą wezwano także kilku magnatów; rada ta uchwaliła ustanowienie Rejeneyi, złożonej z Ibrahima, Saída i Abasa-Baszy, oraz kilku innych Dignitarzy; wszystkie czynności rządowe prowadzone będą jak dotąd, a wszystkie akta urzędowe wydawane będą w imieniu Mehmeda-Alego.